

Abstrakt

Tato práce se zabývá tématem občanské neposlušnosti, tak jak je charakterizována autory liberální tradice, konkrétně Johnem Rawlsem a Hannah Arendt v kontextu dalších politických konceptů, čerpajících z jiných tradic, které však ve větší či menší míře zasáhly do uskutečňování občanské neposlušnosti v praxi. V první řadě práce vymezuje jednotlivé znaky občanské neposlušnosti, konkrétně její veřejnost, nenásilnost, apelaci mimo svědomí samotného neposlušného, usilování o reformní či revoluční cíle a otázku, zda má člověk provozující občanskou neposlušnost za ni akceptovat trest od systému, jehož změny se dovolává. Touto optikou je dále posuzován koncept přímé akce, vycházející z anarchistické tradice. Přímá akce je v práci definována především skrze myšlenky Roberta Sparrowa, Emmy Goldman a Lva Tolstojce. Dále je teorie přímé akce charakterizována skrze její vztah k předtím vymezeným znakům občanské neposlušnosti. Třetím politickým konceptem, který práce ve stejném duchu přezkoumává, je koncept Satjagrahy definované a provozované Mohandasem Karamchandem Gandhim. Kromě definování Satjagrahy a její charakterizace v rámci jejích jednotlivých znaků práce zároveň obsahuje krátký exkurz do historie hnutí ovlivněných Satjagrahou, z nichž obzvláště hnutí za lidská práva ve Spojených státech amerických bylo jedním z katalyzátorů akademického zájmu o občanskou neposlušnost. Na závěr práce obsahuje praktické zamyšlení nad dříve zkoumanými koncepty skrze fenomén squattingu. Vymezuje krátkou historii squattingu a na příkladu dvou squatů, tedy squatu Cibulka a Autonomního sociálního centra Klinika, hodnotí vývoj postoje státu k tomuto fenoménu. V závěru je zhodnocen vývoj postoje státu ke squattingu v České republice v porovnání s vývojem v zemích, kde má squatting podstatně delší tradici, tedy ve Velké Británii a Nizozemsku.